

Savaitinis Laikraštis

Žvaigždė

Išleista kas Petryčia.

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . 4 rub.Korespondencija ir pilnūs siuntiniai
adresuoti:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

The Lithuanian Weekly

Žvaigždė
(The Star)

Published by

A. J. LUKAS & CO.

Every Friday at Philada.

Yearly subscription \$2.00

Advertising rates on application

All communications should be addressed

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post
Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1897

Nr. 35

PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, 1 D. RUGSEJO (SEPTEBER), 1916 M.

Metai XVI

Rumanija isejo karen talkininku puseje. Italija paskelbe kare vokieciams.

Prezidentas Wilson'as paskyrė Lietuvai aukų rinkimodieną 1 d. lapkričio.

Rumanija paskelbė karę Austro-Vengrijai, Vokietijai Rumanijai.

Paryžaus tlegamos 28 d. rugp. paneša, Rumanija išėjus karen talkininkų puseje. Rumanijos valdžia išleido notą, paaiškinančią savo neutraliteto sulaužymą sekančiais motyvais:

Pirma — Rumanijos žmonėms gresia Austro—Vengrijos užplūdimas pavojus.

Antra — Rumanijos išimasis sutrumpintasis kare.

Trečia — Rumanija prisidėjo prie talkininkų, nes jie tik vien gali užtikrinti jos tautinę vienatę.

Pirmi susiremimai Rumanijos su austrais jau įvyko. Dabar viso labo Europos karėje dalyvauja penkiolika viešpatybių — vienuolika talkininkų puseje ir keturios teutonų.

Prieš teonus dabar kaujasi sekančios viešpatybės: Belgija, Anglija, Prancija, Rusija, Japonija, Serbija, Montenegro (Joodkainija), Italija, Rumanija, San Marino ir Portugalija.

Teutonų puseje: — Vokietija, Austro—Vengrija, Turkija, ir Bulgarija.

Rumanija, kaip tvirtina Berlyno laikraščiai, vyriausią prispyrę išimtis karėn talkininkų puseje Rusijos seniai varomos intrigos.

Rumanijos išimasis karėn prieš teonus, manoma, veikiau patrauks tebesvyruojančią Gaikiją i talkininkų abazą, nors karalienė — (vokiečių kaizerio sesuo) darbuojasi, kiek išgalėdama, savo šalies simpatijas patraukti teutonų pusėn. Ar tas jai pasiseks — nežinia.

Talkininkai apmąšino bulgarų kanuole.

Salonikai, 28 d. rugp. Bulgarijos kareiviai, kurie užėmė Aegėjo jūrų Graikijos portą Kavala, pagrobė ir didelius ten amunicijos sandėlius. Tačiau Anglijos karės laivai paskiaur smarkiai apdaužė Kavala'os fortus, aptildydami bulgarų patrankų šūvis.

Rusai vėl pradėjo smelktis per Karpatus.

Sulig anglų karės būtro paskeibimų, rusų armija atnaujino savo smelkimasi per Karpatus kalnus.

Berlynas praneša, jog vokiečiai pradėjo ofensivę Dvino fronte apie 30—40 mylių nuo Rygos pietryčių.

Italai formaliai paskelbė karę Vokietijai.

Lig šiol Italija kariavo vien su Adstrija neužkabindama tiesioginiai kitų jos (Austrijos) sąjungininkų. Rugpjūčio 27 d. telegrama iš Rymo praneša, jog Italijos valdžia per Sveicarijos tarpininkystę spauskė formaliai Vokietijai karę. Prie šito žingsnio, sakoma, Italiją prispyrę talkininkai.

Orlaiviai bombardavo Ghentą.

Talkininkų lakūnų eskvadronas, sulig Londonu telegramu, pereitose pėtnyčioje bombardavo Belgijoje, Ghento apylinkėse įvairiose vietose vokiečių amunicijos sandėlius. Vienas Zeppelinas smarkiai apdaužytas.

Arėštai.

Petrapių' sumta keli žymūs bankininkai jau tarpe garsu rusų—prancūzų banko direktorius Rubinšteinas. Paaikėjo, jog jie darė visokių „geščių“, suktybių su valgomaisiais daiktais ir kitomis prekėmis; jie dargi tenpesėsi įvairiais būdais papiginti rusų rubli. Visą tai, žinoma, netrukus paaiškės.

— Vokiečių antras vaizbos submarinas, Bremen, sulig „Berliner Tageblatt“, ne paskandintai bei paimtas neaisvėn, tik sveikas atplaukias i Amerika.

Lietuvoje.

Griškabūdis.

Lig gegužės 17 d. 1915 m. griškabūdiečiai dar nebuvo matę karo baisenybių, nes toje apylinkėje tebuvo tik žvalgų susirėmimų. Gegužės 17 d. iš abiejų pusių susitrenkė didelių pajėgų, ir prasidėjo Griškabūdyje mūšis. Granatos pirma uždegė valdžios raštinės trobas, pastui klebonijos. Nuo jų užsidėgė ir senoji medžio varpinė. Graudžiai suvažangėjo lėkdami žemėn i ugnį seni bažnyčios varpai, lyg tardami žmonėms ausiev. Sudegė naujieji mokyklos namai, špitolė ir dideli aptiekos namai. Medinė, ypatingo stiliaus, graži bažnyčia, kuri buvo per 8—9 siekianis tolimo nuo degančios varpinės, dėjo nesudegė. Tik viena didžiulė granata iš pietų pusės pramušė klaurai bažnyčios sieną ir trūko viduryje, bet neuzdegė ir mažą ką tenžavo. Šiap apylinkė neukenutėjo, išskyrus ruožą nuo Barzdų kaimo Višakio Rūdos linkui.

Apylinkėje mokyklų yra, bet ne vis tinkami mokytojai bei mokytojos. Gyvenimas eina paprastu keliu: žmonės dirba sėja, akėja, duonutės turi — ir tai dėkui Dievui.

Vokiečiai domajaus lietuvių daile.

Apie lietuvių daile vokiečių laikraščiai ir anksčiau rašydavo, bet to juk mažą, norint ją geriau pažinti. Tuo tikslu, Vilniuje leidžiamo dešimtos armijos laikraščio redakcija sumanė suruošti dailės pramonės parodą ir, tokiu būdu, supažindinti kareivius su lietuvių daile.

Duonos kaina Vilniuje.

S. m. gegužės 10 d. nustatytos šios kainos: ruginių miltų (rusišku) svarui — 16 fenigų, kvietinių — 18, ruginės duonos (rusiškos) svarui — 14, kvietinės — 18 fenigų. Atsiminkime, jog vokiečių valdžios nustatytu kursu rusų rublis — 1,75 markės. Taigi, rusų pinigais Vilniuje ruginės duonos svarui reik mokėti 8 kap.

Kaunas.

Birželio 17 d. Kaune prasidėjo lietuvių liaudies mokytojų kursai. Kaune miesto valdybos tam tikri daržininkai augina visokių gėlių, taip pat ir daržovių, kurias paskui pardavinės gyventojams. Drauge raginama, kad visi gyventojai patys sodintųsi gėlių ir, tuo būdu, stengtųsi pagerinti miesto išvaizdą.

Šiauliai.

„Dabartis“ rašo, kad 8. m. vasario 20 d. vyko Šiaulių Sv. Juozapo Dr-jos metinis susirinkimas. Susirinkimas buves gausingas. Nuo rudens Dr-ja padariusi 4 susirinkimus, suruošusi vieną vakara.

Vokiečių vyriausybė padariusi Šiauliuose gyventojų sąrašą. Pasirodė, jog šiuo tarpu Šiauliuose esą tik 4,267 gyventojai: 66 vokiečiai (29 vyrai, 37 moters), 4,261 lietuvis (1,770 vyrai, 2,491 mot.), 546 lenkai (243 vyrai, 303 mot.), 509 žydai (227 v yrai, 282 mot.), 45 rusai (17 vyrų, 28 mot.).

Kėdainiai.

Pasak „Dabarties“, čia esanti ligoninė su 20 lovų. Daktaras esąs vokiečiai, i jį esą galima kreiptis antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 8 iki 11 val. Prie ligoninės esanti ir vaistinė. E. as Kėdainiuose ir taikos teismas.

Jo Eks. vyskupas Karevičius grįžta Lietuvon.

„R. G.“ praneša, kad leidima dēlei grįžimo Lietuvon vyskupas Pr. Karevičius jau gavo. Jo Malonybė šiomis dienomis jau išvažiuoja savo vyskupijon. Draug su vyskupu tėvynėn grįžta: vyskupo sekretorius kanaunikas K. Saulys, o pagalbininkas kun. Tamoševičius ir seminarijos inspektorius kun. K. Paltarokas.

Vokiečių šeimininkavimas Lietuvoje.

Rokiškio miestelyje vokiečių kariškasis teismas nutelė mirtin 16 žmonių. Tame skaidėje: 7 žydai, 3 lenkai ir 6 rusai. Tris žydai ir keturi rusai nutelsti delto, kad rengėsi bėgti per frontą rusų pusėn. Dauguma sako teisiama dēlei šūrikštaus apsilėjimo su vokiečių oficialiais.

— Buves gamin teisėjus Suvalkijoje oficeris Juozas Stankūnas, kaip gavome sužinoti, yra dabar pas vokiečius nelaisvėje Burge ties Magdeburgu (Bar 5 st. 33-a).

Lietuviai Rusijoje.

Minskas.

Vokiečiai svaidydami iš aeroplanų Minskan bombas apdraskė Lietuvų Draugijos istaigas. Sunkiai sužeista veikiausia prieglaudos vedėja F. Tamošūnaitė. Gelbdama vaikus pati nukentėjo. Taip pat sužeisti prieglaudos 6 vaikai, bet nelabai; mirties pavojus jiems negresia. Reikės gal prieglaudos iškelti iš miesto.

Poltaika, Chersonio gub.

Cia yra 120 lietuvių, atvežtų 1915 m. lapkričio 15 d. iš Vilniaus gubernijos, Trakų apskrities, Aleksandrovsko (?) valsčiaus, iš Kanukų, Venčūnų ir Domantonių sodžių. Gyvename tarp ukrainiečių. Lūdnas yra čia mūsų gyvenimas: katalikų bažnyčios nėra, kunigas lietuvis ne sykio pas mus neatsilankė. Velykinės išpažinties klausyti buvo atvažiavęs kažkoks kunigas lenkas, kuris nē žodžio lietuviškai nemoka ir nesupranta; nē senesnieji vyrai negalėjom su juom niekaip susikalbėti, o apie moteris ir vaikus ir kalbos nėra. Kokia buvo mūsų išpažinties, viens Dievas težino, tik kunigas gerokai mus išbārė, sakydamas: buvote lenkai ir savo kalbą pametėt, užmiršot, o lietuviškai neišmokot ir dabar nei šiap, nei kitaip nemokat. Stai tokią pamokslį mumiems pasakė, nabaigė šiais žodžiais:— Lietuva yra šventa žemė; maldaukit Dieva, kad atgal i Lietuvą pagrižtūt.

Prasėjusia žiemą mūsų vaikai liko be mokslo, nes nebuvo kam mumis rūpintis: artimuose miestuose nei Mkolajeve, nei Chersono Lietuvių Komiteto skyriū nėra, vien tik lenkų skyriai. Pašalpos, po 20 k. dieni, žiemos metu gaudavom iš žemietybės. Kartas nuo karto apsilankom pas mus lenkų komitetų instruktoriai ir žada čia įtaisyti vaikams prieglaudą ir mokyklą. Gerai žinoma, jog bus mokoma lenkų kalba. Labai lūdnas, kad mes, išbarstyti po Rusiją, nustosim didžiausio savo turto, brangiausios Dievo dovanos, gimtos savo kalbos. Lenkų ir kunigai visur atranda savus pabėgėlius, tik lietuviai daugelyje vietų yra užmiršti savųjų Komitetų ir neapriėpti sielos reikalauose. Driskius. „Liet. Bal.“

Kun. A. Mlukas pranešė „Žvaigždės“ redakcijai, jog American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers gavo žinią iš Washingtono, jog prezidentas Wilsonas paskyrė Lietuvai aukų rinkimo dieną 1 d. lapkričio.

Amerikos Naujienos.

11 lenktynių automobilių susikūlė.

Kalamazoo, Mich. Pereitą nedėdienį šitame mieste, Recreation Park'e buvo automobilių lenktynės, kuriose kaip žinia, neatsivėlėjama į jokius greitumo varžymus. Tų lenktynių pasekmės, kaip dažnai panašiose dėsose čia Amerikoje, buvo labai liudnos. Pirmutinis automobilis prie pirmos užsukenos pakrypo nelemtai į šalį, atsitrenkė į tvorą ir apsvirtė ant vidurio kelio. Kiti lėkdami kaip vėsviesulas neturėjo laiko sulaukyti savo mašinas ir viens po kitam istrizė ir pirmojo daužgalius. Kol pastebėta nelaimė, vienuolika iš keturiolikos automobilių susikūlė į viens kitą; penki jų subyrėjo į šipulus. Kas liudniausia, jog dėlė tokių paikų linkamybių du žmones neteko gyvasties ir aštuoni mirtinai sužeista.

Philadelphijos Fairmount Park'as juodrankių priešlauda.

Pereitą savaitę garsiam Philadelphia's Fairmount Park'e, kuri skaitoma vienu puikiausiu pasaulėje, atrasta užmestas žmogus prie to kelio, kur automobiliai nuolat skraido. Pirmieji policijos tyrinėjimai susekė, jog tą piktadarystę atliko greit pabėgęs nuo liudininkų akių tulas automobilis. Kol kas jo nesurandama. Tačiau prie to lenktynių parky išėjo aikšten, jog nuo nekuriu laiku Fairmount Park'ą yra užplūdę juodrankių piktadarių bandos, pastovinėjančios kelią pravažiuojantiems automobiliams, ypač naktia, kuomet būna policija prarėtėjus. Kai kurie liudininkai tvirtina, jog naktia po Fairmount Park'ą automobiliams be ginklo praktiškai negalima važinėti. Ir tik šebėtina, esa, jog lig šiol daugiau užmestųjų ten neatsitike. Dabar reikalaujama pirm visko iš miesto administracijos apvalyt tą smagiausią Philadelphia's nusidėjimo bei pasivilo vietą nuo plėšikų—juodrankių. Pastarojoji užmestųjų, sakoma, nesuekta automobilius buves ir gi užplūtas ir užsaudes žmogų sauges apsiarynime. Galop pats įsiekomasi piktadaris atsirado. Nėra jis jokiu galvažudžiu, tik ramių ramiausių piliečių—atvykusių čion atostogoms iš Mexikos, kur jis užsilma liznizeryste. Išvažiavęs su savo sužiedotine prasivėdintu po Fairmount Park'ą mažiausia gal manė apie bet kokį piktadėjystę, kuomet ji užpuolė keli vyrai išsokė iš medžių taukumės. Soves išgelbėjimui savo merginos ir savo paties gyvasties.

Dvi savaiti kasykloje.

Rochester, N. Y. Nekuris B. Nigovskis, Betsof druskos kasykloje bedirbdamas kaip tai paklydo ir neatrado kelio prie atvaro. Kiti manė jį taip su pametus darba ir nei kam ko, jog jis vargšas per dešimtį dienų belidėsi, roglinėjo po tamsią kasyklą įsiekdamas išgois ir, netekęs maisto nei vilties, jau antra savaitė merdėjo lėtai. Kada jį atrasta atrodė kaip glitinė—vienų kaulų ir be įiegu. Gydytojai turi vilti jį pasveikinsiant.

Pavogė brangią fontaną.

Labai retas ar gal visai negirdėtas vagysūji istorijoje atsitikimas neseniai įvyko Philadelphiaje, Rittenhouse Square'e, metai atgal įtaisyta nepaprasto artizmo, brangi fontana. Darbą tą atliko plačiai žinomas skulptorius ar tistas Paulius Oret—dabar pranežūj karės fronte kovojas už savo tėvynę. Pastarojuo žinovai pastebėjo keistą atmaina,—jog vietoj brangių čerpių, fontanos dugną ir sienas dengia paprastas cimentas. Puošios artistiškos gražios irgi pakeista cimentu. Kas tą padarė? Nieks nežino. Žmonės, matė, metamorfozos procesą pasakoją, ten daug dirbė darbininkų po kontraktieriaus priežiura ir tai kelias dienas. Na, o miesto administracija, kurios globoje turi būt visi tokie darbai, nė nieko nežino!.. Paiki valdybos tvarka! Dabar įsiekoma kaltininkų.

Aeroplanas išgelbėjo skenduolį.

Atlantic City'e šiomis dienomis pakraščio aeroplanas išgelbėjo vilnių nušęstą per toli besimaudantį plaukiką, kurio pagalbos sargyba nebegalėjo savo luotielais pasiekti dėlė vilnių žiaurumo. Plaukikas jau beveik nustojo vilties pasiekti žemę, kuomet nusileidęs ties juo lakstyvas paėmė ištraukiant jį iš mirties nasrų. Tai pirmas tokios rūšies išgelbėjimas Atlantic City maudynių istorijoje.

Mirė aplankydamą ligonbutyje sūnų.

Philadelphiaj, Sv. Agnietės katalikų ligonbutyje, perėitą nedėdienį atlankė nekuri motina sunkiai serganti, savo sūnų. Ji buvo sveika, bet kaip valandą sūnaus didėlius kentėjimus, apalpo ir už kelių valandų čia jau, šalia sūnaus pasimirė. Ir kur mirtis netyko!

PAJIEŠKOJIMAI.

Antanas Samulevičius iš Kauno gub. įsiekio savo broliu Teodoru ir Konstantinu Samulevičiu. Kas sužinos, praneškite sekaučią adresu: Vitebsk, 2-ja Vetrėnaja ulica, No. 18 Antonu Samulevičiu.

Paulina Milerienė pajieško savo vyro Charles Miller. Paliko mane su 4 mažais vaikais Liepos 5 d. šių metų. Kas žino, kur jis būna, malonės man pranešti.

MRS. PAULINE MILLER

1888 Shamokin St., Philadelphia, Pa.

Memorialas kurį lietuvių atstovai įteikė popiežiui.

SVENTASIS TEVE—

Leiskie man įteikti jums šį mažą memorialą reikale gelbėjimo nukentėjusių dėl karės mano nuvaržintoj taivyde.

Lietuva yra viena labiausia nukentėjusių dėl karės šalių, nes nekuriš jos provincijos šjo iš rankų į rankas priešininku. Jos gyventojai papuolė į didžiausią vargą. Kad teikti jiems pagelbą, susitvėre ten keletas komitetų. Po rusų ten buvo ketviri komitetai, valdžios pripažinti, ir buveinė buvo Vilniuje: 1. Centralis Lietuvių komitetas su pirm. M. Yču, Damos atstovu. 2. Lenkų komitetas buvo tai skyrius lenkų varšavinio komiteto. 3. Rusų komitetas ir 4. Žydų komitetas. Visi komitetai turėjo tikslą teikti pagelbą keturioms tautom. Užėjus vokiečiams, rusai turėjo trauktis iš Vilniaus ir rusų komitetas buvo uždarytas. Lietuvių Centralis komitetas persidalno i du autonomiškus skyrius, kurio vienas pasiliko Vilniuje teikti pagelbą lietuviams po vokiečių, antras persikėlė į Petrapilį ir užsiėmė teikimu pagelbos pabėgėliams, pasklidusiems po plačią Rusiją, toli nuo Lietuvos. Pagal mano ištyrimų, trys gelbėjimo komitetai—lietuvių, lenkų ir žydų yra vokiečių valdžios pripažinti ir veikia.

Kas link šaltinių, tai lenkų komitetas Vilniuje, būdamas skyriumi varšavinio komiteto, gausiai gauna išteklius iš Generalio komiteto gelbėjimui nukentėjusių dėl karės Lenkijoje. To komiteto buveinė yra Vevey, Sveicarijoje. Žydų komitetas gauna gausiai išteklius iš svetur, nes toji tauta turi daug labdarinių dr-ju. Vien lietuvių komitetas lieka be išteklių. Kokios tam priežastys?

Svarbiausias išteklius šaltinis Lietuva, lygiai kaip ir Lenkijai, yra užsienis. Svetimtaučiai, vienok, nežino Lietuvos ir nežinodami, kad tos dvi šalys apgyventos dviejų skirtingų tautų, paprastai Lenkijai ir Lietuvai ima už vieną šalį. Kadangi tie dalyku sumaišomi, tai visuomenė, siūsdama aukas Lenkijai, tiki jog tų aukų kluva ir lietuviams. Ištikrų lietuviams neklivua tų aukų, kurios siūndamos Lenkijai ir lygiai Lietuvai. O štai kaip tas įvyksta:

Yra žinoma, jog lenkų Generalis Komitetas, kurio buveinė Vevey, Sveicarijoje, gauna visas aukas, skiriamas nukentėjusiems dėl karės Lenkijoje. Svetimtaučiai, vienok, neatskiria Lietuvos nuo Lenkijos ir siūndia aukas tam vienam komitetui dviem tautom.

Ir kaip veikia lenkų Vevey komitetas?

Teisybė, keletą kartų tasai komitetas atsiuntė žymias sumas į Vilnių sušelpimui nukentėjusių Lietuvoje. Liepos 9 d. 1915 m. atsiuntė 25.000 frankų, rugpjūdo m. 51.000 frankų. Bet netikęs buvo dalykas pavesti tų aukų išdalinti lenkų komitetui, kurs yra varšavinio komiteto skyrius. Tą pašelpą gavo tik lenkai, o lietuviams nieko negavo. Tuli lietuvių, kurie buvo Vevey komitete, kaip grafas Andriejus Plater-Syberg, pasibaūrėjo tokiu vilniškio lenkų komiteto veikimu, nusprendė siunčiant pašelpą į Vilnių pažymėti, jog trečia sumos dalis turi eiti lietuviams. Su šitokiuo padavadijimu spalio 8 d. 1915 m. pasiasta į Vilnių 100 000 frankų ir gruodžio 1 d. 108.800 frankų.

Ištiesu, teoretiskai, šiuo padavadijimu apsiėriškia teisingumo kibirkaitė Vevey komitete, bet iki pilno teisingumo ir lygybės toli gražu tuomi neprieinama. Anos sumos buvo skiriamos keturioms lietuvių gubernijoms: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų. O pagal oficialų 1897 metų statistikos Vilniaus gub. lenk buvo 9.2 nuoš., lietuvių 17.6 nuoš. Suvalkų gub. lenkų 23 nuoš., lietuvių 52.3 nuoš. Kauno gub. lenkų 9 nuoš., lietuvių 68.3 nuoš. Galop Gardino gub. lenkų 10.1 nuoš., o lietuvių 0.3 nuoš. Visose keturiuose gubernijose lenkų sudaro 10.7 nuoš., lietuvių 31 nuoš. Matant šitokią tautų proporcija, kas gali sakyti jog teisinga yra skirti trečdali 31 nuoš. gyventojų, o du trečdalia tiems, kurie sudaro tik 10.7 nuoš.

Bet kas aršiausia yra tai tas, jogei Vevey komiteto padavadijimas padalinti tarpe lietuvių vieną trečdali sumos, siūndamos vilniškiui lenkų komitetui neisidavė jokių vaisių, nes tas komitetas nieko nedavė vilniškiui Lietuvių komitetui, kurs teikia pagelbą suvargusiems lietuviams. Iš antros pusės lietuvių negavo jokios tiesioginės pašelpos iš lenkų komiteto. Ir jei šis lenkų komitetas nudavė šelpą nukentėjusiems lietuviams, tai ištikrųj tą darė ne kad gelbėjus lietuvius, bet kad juos lenkinus.

Šis neteisingas vilniškio lenkų komiteto veikimo būdas buvo išdrodytas lietuvių komiteto lenkų Vevey komitetui. Paskui kun. Zilius asmeniškai pasmerkė tą veikimą. Lenkų Vevey' komitetas pasakė kun. Ziliiui, jog jis neturis teisės kontroliuoti vilniškio lenkų komiteto.

Sventojo Sosto paleptoji kolekta lenkų reikalams suteikė žymią sumą. Vienok, nepamatyta to, kad šiek tiek ir lietuviams kiutu iš tų pasaulinių aukų, jau vien dėl to, kad pagal prasiplatinusios opinijos lenkai maišosi su lietuviams.

Keletas rytinės Prūsijos (Prūsų—Lietuvos) kunigų

žinojo vargingą Lietuvos padėjimą, emė daryti pastangas, kad ir lietuvių pasinaudotų bažnytinėmis aukomis. Tiltėš kun. Wronka savo vardu keletus kunigų prašė vskupo Augustino Bładun (gyv. Frauenburge), kad iš Vokietijos bažnyčiose kolektos, kuri buvo padaryta paliepas popiežiui, būtų skiriama ir lietuviams, nes lietuvių nemazią nukentėjimą, kaip lenkai. Vyskupas Bładun, pripažinę teisingumą savo kunigo, perdavė tą reikalą Jo Eminencijai kardinolui von Hartman. Sisi pripažinęs kun. Wronkos teisingumą, pasakė, jog nieko negalės padaryti, nes visą kolekta buvo pasiūta lenkų Vevey komitetui ir i tą komiteta reikia kreiptis. Kun. Wronka rašė lenkų Vevey komitetui apie tą reikalą. Komitetas atsakė, jog jis neužmirštą Lietuvos ir parėmė tą pasigyrimui, jog siuntė pinigų į Lietuvą, kaip jau tas anksčiau buvo nušviesta. Tai dabar jau tarime apie ką pagalvoti.

Po viso to priinama prie išvydimo, jog aukos skirtos dviem tautom beatskyrimo, lenkams ir lietuviams, o pasiūstos lenkų Vevey komitetui nepasiekė savo tikslo, nes nekuri komitetai, ypač vilniškis, užsiėmimas labdariniais darbais, negali iškešti neužsiėmęs politika. Vien lenkai naudojo si aukomis, o lietuvių su galesiu mato, kaip jų valkai už tuos pinigus yra lenkinami. Gražus Sventojo Sosto padavadijimas parinkti aukų Lenkijai, Lietuvai nei kiek neisėjo ant zero. Sis nelemtas atsitikimas, kaip jau viršuje išrodyta, paėina labiausia iš to, kad Lietuva maėmsa su Lenkija ir kad reprezentuoja lietuvių svetimtaučiams. Dėka tokiam nelemtam sumaišymui, lietuvių buvo palikti vieni aprūpinti savo reikalus. Lietuvių niepeikia lenkų už tai, kad jie jų nesėlpią, bet nepatenkinti tuo, kad lenkai nieko neduodami lietuviams, o savo atskaitose pažymi šelpia lietuvius ir tokiu būdu klaidina svetimtaučius ir šie nesirūpina lietuviams, nes tiki, jog juos lenkai aprūpina.

Suprantamas daiktas, jog lietuvių patis geriau galėtų tvarkyti savo reikalus. Jau yra lietuvių komitetų svetimos šalyse ir taip-zi damie. Ir tiems komitetams būtų galima pavesti aukas. Kad tie komitetai yra pasitikėtini ir kad jie turėtų pasitikėjimą lietuviuose yra tas faktas, jog juose veikia kunigai kurie Lietuvoje yra didžioje pagarbėje. Svetimtaučiai ir-gi galėtų pasitikėti, nes kunigai yra vyskupų priežiuroje, o vyskupai paties popiežiaus.

Svetimos šalyse Fryburge, Sveicarijoje, gyvuoja ir veikia nuo gruodžio 13 d. 1915 m. „Generalis Komitetas gelbėjimui nukentėjusių dėl karės Lietuvoje.“ Yra tai tarptautinė organizacija, kuri rūpinasi šelpti nelaiminguosius tėvynėje. Pagal savo įstatus šis komitetas šelpdamas nukentėjusiems Lietuvoje nedaro skirtimų sulgy tautystės. Todėl galima pasitikėti, jog šis komitetas išvengus klaidas lenkų vilniškio komiteto, kurs globoja lenkus ir nesirūpina lietuviams. Be to teisingumas generalio lietuvių komiteto tuo užtikrinamas, jog jis yra užregistruotas Sveicarijos registre, yra federalės valdžios priežiuroje, o taip-zi jo teisingumą užtikrina šlovingi asmenys, einantjieji i komiteta, kaip pav: grafas Andriejus Plater-Syberg, grafas Mikas Tiškevičius, grafas Przedzički, kunigaiškis Pozina, baronas St. de Brunow, keletas kunigų ir t.t. Bešališkumas matosi iš to, jog komitete susivienijo atstovai įvairių politiškių tendencijų, lygiai reprezentuojamos lenkų ir lietuvių kalbos, jame nuolatinis delegatas St. Salkauskis, reprezentuojas Lietuvių Centrali komitetą, kurs būdamas Petrapilyje yra rusų valdžios priežiuroje. Galop generalis Lietuvių komitetas turi sąryšius su komitetu Stockholmė. O tas komitetas yra ir-gi lietuviškas, o jo pirmininkas yra p. Lindhaghin, to miesto majoras.

Baigdamas savo memorialą, aš norėčiau dar išrodyti, kodėl katalikiškos tautos turėtų šelpti lietuvių tautą. Lietuvių yra geri katalikai; suprantamas daiktas, jog jų turėtų stoti pagalbon katalikiškos tautos. O ištikrųj žymiausia pašelpa lietuvių gauna nuo pravoslaviškos Rusijos. Ir ligšiol vien rusai teskiria žymias sumas Centraliam Lietuvių komitetui ir kurs gelbsti lietuvius pabėžusius į Rusijos pasviečius, vokiečiams prisartiunus. Centralis Lietuvių komitetas nuo liepos 1915 m. gavo nuo Rusijos valdžios ir iš privatiškų labdarinų dr-ju šėlis milijonus frankų. Katalikiška lietuvių tauta tikrai turės liūdną atminimą, jog laikė sunkiausio jos gyvenimo periodo buvo šelpiami vien tik pravoslavi ir kad katalikiškos tautos vakarinės Europos visai jas nesirūpino.

Po išdėstymo šių faktų rodos, kad vien dėl katalikiškės Bažnyčia turėtų pribūti pagalbon lietuvių tautai.

Sugrįžo Brooklynan

žinomas Lietuvių Aptiekorius H. A. MEDOFF, laikęs aptieką ant kampo Berry St. ir N. 2-os, ir atidavė Aptieką naujaj labai parankioj ir puikioj vietoj, kur poseponėi aukelia kiekvienam geru patarnavimą ir tikrą rodą.

Naujos Aptiekos adresas:

H. A. MEDOFF
500 Grand St. Kampas Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Dar naujas laikraštis.

Neužginčijamas faktas, jog geras laikraštis tai priemonė, kuri padeda žmogui pažinti pasaulį ir jo dvasinį gyvenimą. Inteligentui g. atsakantis laikraštis, gali būti smagiausiu draugu, teisingiausiu keliu, patarėju. Kad laikraštis atsakytų tokiems reikalavimams, turi būti įvairus ir brandus, o tam reikalinga tinkami bendradarbiai, kurie laikraštį prirašytų. Kur apšviestų žmonių, kaip pas mus, lietuvuose, ypač Amerikoje, yra nedidelis nuostimis, tai kad laikraštis išpildytų savo tikras užduotis, turėtų būti jų nedaud, po vieną ar du kiekvienai „srovei“ ar partijai:— katalikams, laisvamam ir socialistams. Tada kiekvienoje srovėje atsirastų bent po kelis asmenis profesionalus, nusimanančius apie literatinį darbą ir turinčius savo intelektualiam sandėlyje pakaktinai medžiagos tam darbai atlikti. Dauginant g. laikraštį skaidome intelektualiosios spėkas į mažas grupes, neretai išskiriamas iki vienam ar žerui ir tuom pačiu mažiname tų g. jau laikraštų svarbą. Užiņot tarnavę prakilnius tikslus, daugelis mūsų laikraštų skleidžia tarp žmonių dvasinį supovimą ir tūmi daro vien gerą žaidimą savo nyktukams išleistojam. Panašios rūšies laikraštiai, tvirkimino atžvilgiu, daug žemiau stovi už nešvariausias girtybes vietas.

Kiti mūsų laikraštiai, nors nepataikauja žmonių žemiems instinktom, stengiasi savo skaitytojus šviesti, mokinti, bet neturėdami mokyto, žabū bendradarbių, jokios naudos mūsų visuomeni neatneša, ypač jei dar jų redaktorių proto žinijos horizontas nesiekia toliau „otdieleņiu“ ar dviklesio programos. Sios rūšies laikraštiai paprastai neturi mūsų visuomenėje didelio paramo, jie gyvuoja vien darbeliais bei apskelbimais ir, kiek pažyvenę, pridirbę bereikalingų išaidų gal net ir skolų savo išleistojam, užgesta.

Siais prityrimais vis g. lietuvių neišsigydo iš laikraštų dauginimo manijos. Kas įstabičiausia, jog šiais sunkiais ekonomijos laikais, beveik prie absolutes intelektualiosios, kultūros stagnacijos, kuomet tų aplinkybių dėlei mažose visuose šalyse sumažinta ir mažinama laikraštų skaičius, pas mus, Amerikoje, be jokios atodaros vis nauji gimtoma — nauji varda, bet turinū — seni draiskalai.

Stai turime po akimis naują laikraštį „Dirva“ išeinantį Cleveland'e. Ten jau pirmiau pradėta leisti tokia pat „Santalka“, kuri jau užbaigė savo trumpą gyvenimą, — ir viens ir kita bereikalingi.

Neužligio žada išėiti dar mažiau reikalingas katalikių Moterų laikraštis. Neužsileidamas laisvamam bei socialistėms taipgi įsisteigia savo organus. Atskiros Agotų, Onų, Magdalenų ir Rožanėnių draugijos kiekvienam mieste, nenorėdamos, kad kitų naujokynių moterų ant jų „bosnotų“ irgi gal sugalvos išleisti savo atskirus laikraštukus. Nagi ne jau Baltrinės, Jurginės etc. vyrų organizacijos „boboms“ užsileis? Sakysime, jie turi jau „Darbininką“. Bet argi to vieno visiems užteks? Ką dėl gi neturėti kiekvienai darbo šakai savo organas? Ar daug čia reikės, kad laikraštų steigimo epidemia prasiprėps po visas darbo šakas ir kiekviena jų kaip, angliakasiai, rubsiviniai, ūkininkai etc. užsileis turėti savo atskirą organą. Tad galima tikėtis, jei laikraštų steigimo zeliatoriai taip uoliai darbuosis kaip dabar, artimojo ateityje kiekviena draugija ir draugijalė susilauks po nuosavą laikraštį — draiskalėlių — draiskalėlių, kurių jau ir taip savo nelaimėi pervirš turime. Ar negeriau išsigydyti iš kenksmingos mūsų kišeniu ir apšvietai laikraštų dauginimo manijos, o suteikti savo proto spėkas apie kelis rimčiausius egzistuojančių? Kuomet mūsų laikraštų bus mažiau, jie pagerės savo turiniu, įgis daugiau skaitytojų, o tuomi ir jų leidimas duos spautuviniams pakaktinai pelno, kad kiekvienas laikraštis galės pasirūpinti apmokamų gerų bendradarbių — rašytojų, kaip kitų tautų laikraštiai kad turi. Taip dalykams stovint, mūsų laikraštiai nebus nuobodūs, pilni bereikalingų ginčų, ir skysti kaip vėjo pamušti švarkai. Putpela.

Paskelbimas.

Valgyk visko po truputį.

Gal būt geriausia sistema gyvenimo yra paimti visko po truputį — ne permaži taigpi ir ne perdaug — aplenkiant tuos visus valgymus, kuriuos patyrimas pripažino mums kenksmingais. Apart pasirinkimo gero maisto yra taipgi reikalingu neleisti susirinkti į kūną nuodingų daiktų. Sias išvalymo procesas Trineris American Elixir of Bitter Wine patarnaus visuose atstikimuose. Si gyduolė nepakęs jokios senos medegos kūne. Ji prašališ užkietėjimą, silpnumą, nerviškumą, kraujo silpnumą ir padidins jusų apetitą. Ji sustiprins virškinimo organus ir sužadins priimti ir sugromuluoti gamtinai maistingų valgių. Aptiekose. Kaina \$1.00. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Sustingęs kaklas, abra sustingusiu nugara turi būt trimama su Trinerio Tepalu, ir sustingimas tuojaus pranyks. Sias tepalas labai geras nuo reumatizmo ir neuralgijos. Aptiekose 25 ir 50c. Per pačią 35 ir 60c.

Pirmutinis Lietuviškas New York UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVUSIUS. Mes patinjom, kad butiniai yra reikalingi lietuviams New York'e UZEIGOS NAMAS. Tūgi mes ir įsteigim šį užsiėmę namą, kuris raudas po numeriu 498 Washington Str., kamps Spring St., New York City. Brangų kolonininkai, kurie manot keliauti į Lietuvą, nepamirškite atsikankyti į mus užeigos namą, o čiausite sužinčius patarimus. Mes patinjom New York'e pasidarius, pribuvusius ir kitų mūsų. Suteikiam jiems nakvyne ir parūpinam pasportus konsulei.

PARDUODAM LAIVAKOTES ant duobūsių ir greičiausių garinvių už p. gausią kainą iš Lietuvos ir Lietuvių. Siūnčiam ir išmaino pinigus visų viešpatyčių. Darom davoravimą pigiau kaip kiti. Reikalingi laivakotėlių laivų, pakymėdams iš kur ir įsur nori valdinti. Meldžiam kreiptis pas mus su visais reikalingais į arytiniam jiems ofisams ar per laikus.

Geo. J. Bartašius & Co.

498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y.
416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.
261 W. Broadway. SO. BOSTON, MASS.

Draugijų atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no mažiau-io ir pigiausiu ženkliu iki puošiausios Karūnos arba Vėliavos. Nuo menkiausio gazuokio iki Pulkiausio aukštinio medalio. Visą atliekame puzei ir gerai, ir jau užganėdinom tūk. tankios draugijų. Naujos draugijos reikalaukit samplių, o senos pasiūskit savo vieną seną ženklelį arba šarpa, o mes ant paskirto laiko darba atliksim. VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS.

166 Melrose Str. Montello, Mass.

"A Plus for the Lithuanians"

dar galima gauti visus numerius, greit šėtas numeris išeis iš spaudos.

EUN. J. J. KAULARIS, PHILADELPHIA, PA. 324 WHARTON ST.

Kada persišaldai įtrink kakla, krūtine ir apačias kojų Dvyn Richter'is

Dr. Ignotas Stankus,

1216 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 iki 11 val. 2 — 4 po piet. 7 — 9 vakarais. NEDELIOJIS: 9 — 11 r. 4 po piet.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiška dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

L. D. Phone 888

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t.

Patarnavimas visiem be skirtumo Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siūnčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir t. Apnuoga daiktus ir budikus nuo ugnies. Užlaiko Krautuve Čnygu, Popieri, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas kalima užrašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitinkinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kamps Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilis ir karietas visokiose progose

Parsiduoda Hotelis - Saloonas,

New Yorke, arti Jokių, Lietuvių apgyventoj vietoj. Prie salūno yra sykiu ir restoranas, kur kasdien ant pietų susirenka apie 50 žmonių. Labai atsakanti vieta žmogui, kuris nori tuomi bizniu verstis. Platėnes žinias galima gauti pas:

M. MILUKAS
416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taise namus, bažnyčias ir tt.

Specijalistas Altiori, Spaviednyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų įrengime.

Apkalykamai už darbą išsiunčiami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras į Chirurgas pabalgę daktarėms motėms — daktaras Medisina Uolėgyjų su pagarbą Specijalistas ably l-gone, nosies ir gerbius. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. 4th str., netol 5 Jardin st. SHENANDOAH, Pa.

Prie išsinarinimo ir išplovimui

Tuoju įtrink Dvyn Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 30 metų neuvadžiojantis ir letur-niki nulytetas naminis budas Tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA" 25c. ir 50c. butinikas visose aptiekose arba atsidai muo F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnel! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invarius skaitymo tikėjimo ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek prieš buvo. (Kiekviena ta laikraštį skaitydami atrastume savo dvasiai pagūdus; atrastume taip pat išaiškintą visokių abejonių ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartų į mėnesį.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsiųs už 1 c. krasos ženkleį (stampą), gaus vieną numerį pasiūlygti.
Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
161; W. North ave., Chicago, Ill.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie uniijas, apie darbininkų judėjimą.
„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.
„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indominiausias žinias ir žingėdžiausias atsitikimus.
„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apyskaikių.
„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudingas, indomus ir suprantamas.
„DARBININKAS“ nuolatai išleidinėja knygelelę, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistes.
Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:

„DARBININKAS“
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei trokšti apšvietos

ar sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitinį ilustruotą jaunimo laikraštį „VYTI“

„VYTI“ yra vienatipis ir pirmtutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.
„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.
„VYTYJE“ rasi žinūčių iš Amerikos bei Lietuvos jaunimo gyvenimo.
„VYTI“ leidžiamas tautiška—katalikiškoje dvasioje.
„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacijai.
Metam „VYTI“ kanoja \$1.50, pusmečiui 75c.
L. Vyčių organizacijos nariams „VYTI“ siunčiamas už mėnesines mokesitis.

Prisiek savo antrašči ir už 2 c. ženklelį, o viena numeris pažūrėjimui prisiusime veltui.
Visais reikalais kreipkitės:

„VYTI“
731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užrašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išeina kiekviena petričia 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 85 c. Kitose viešpatysetose metams \$1.50 pusei metų 85c.
„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.
„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipsnius, poeziją, vaizdelius ir satyrą.
„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautiškoje dvasioje.
Pasiūlygti vieną numerį siunčiame dykai

Santauka

2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja mėnesiui 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS
123 Cherry St., Shamokin, Pa.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidyjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnės bus paduroma nuolaidos.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abu: „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00, Abudu \$4.00
- 2) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00, Abudu \$4.00
- 3) „Draugas“ — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
- 4) Visi kartu \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytiš“ \$1.50, Abudu \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytiš“ — \$1.50, Visi \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytiš“, „Tikyba ir Dora“ — Visi \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytiš“ Abudu \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytiš“ Abudu \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytiš“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00, Abudu \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Abudu \$1.50
- 17) „Vytiš“ ir „Zvirblis“ Abudu \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Abudu \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytiš“, „Zvirblis“ — \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ — Visi \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis“ — Visi \$6.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytiš“ ir „Zvirblis“ — Visi \$7.25

Pasąra: Čia dar nepaminti: „Mokslėivis“ — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne bižio pamatais eina; „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir taip beisai pigus, ir „Pažanga“, — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai pasiekęs.

„Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršmėnėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti gyvti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį

„Šviesa“

kurį skaitydamas pats apšvieties ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.
„ŠVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.
„ŠVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.
Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vientintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingųjų mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogretžiausiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina Lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautiška—susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

„DRAUGAS“ metams tekaštuoja tiktai \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pėta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubejyje „Draugas“ dienraštis metams \$6.
„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. - - CHICAGO, ILL.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavjmo.

Sykiu čia įsteigta

„Zvaigždės“ Skyrius

kuriamė galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

Skaitykite ir platinkite „LIETUVIŲ BALSĄ“

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti Lietuvos tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS paded: švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šio ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynės nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės, melleis uosta ir paruošti kiekvieną Lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangęje ginklai, tuojau grįžtu Lietuvon, nes tėvynės zemele pavirtusi per kara dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukai iriami ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltys kuopigiausiu kaina skelbimus—išskojimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįtamus.

LIETUVIŲ BALSŲ kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap. vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gaunama. Siuntinėti „Liet. Balsą“ į užsienius rusų cenzūra nekiudo.

SKELBIMU KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi) į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, įsiekantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapėku. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių įsiekantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

LIETUVIŲ BALSŲ ADRESAS:
PETROGRAD, SAPERNY PER. 9, KV. 9.

Didžiausia Krautuvė

Vieokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teigė visokių reikiškų dalykų. Kas nori persiūrinti, tegul prisidūda 10c. stampomis, o aplaiks mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirūš pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygų „Basanvi čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų, vertės 1 dol., o v a n a i. Visų senas palįtamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis

„Zvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesialis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kurs-visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištinus metus prekioja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kozną šimtą surastu prenumeratorių (metiniu) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingą praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasivieskite savo namus „ZVIRBLI“

Box 576 Forest City, Pa.